

Budapest XVI. Kerületi Móra Ferenc Általános Iskola

„Nyelv és varázs útjain- Kirándulás a Délvidéken”

Utazás időpontja: 2022.május 2-6.

Pályázati azonosító: HAT-KP-1-2021/1-000300

Szakmai beszámoló

1.Előkészítő szakasz

1.1. „Pályáztunk és nyertünk” - A pályázat megvalósítását megelőző időszak, körülmények

Pályázatunkat a 2020/21. tanévre nyújtottuk be. A pályázatot Gera Zoltán kollégám készítette el, ő azóta nyugdíjba vonult, így én kaptam meg a szervezést magába foglaló megtisztelő feladatot. Az úti cél kiválasztásában döntő szerepet játszott, hogy egyik kolléganőnk a Vajdaságból származik, így a helyi körülményeket, helyszíneket, a meglátogatandó iskolát jól ismeri. Azonban a Covid 19 járvány miatt abban a tanévben nem valósíthattuk meg programunkat. Így az akkori 7.évfolyam s az említett kolléganő, aki közben gyermekének adott élet, már sajnos nem vehetett részt tervezett utazásunkon.

A 2021/22. tanévben nyílt lehetőség a tényleges megvalósításra, amit az aktuális 7. évfolyamon hirdettünk meg. A még mindig bizonytalan körülmények között először 2021. októberében mértük fel a családok körében a jelentkezőket, majd 2022. januárjában kértünk egy megerősítést a szülőktől. Mivel a megelőző tanévben két hetedikes osztályunk volt, az akkori pályázatunknak megfelelően, 40 tanuló jelentkezését fogadhattuk el, az aktuális 7. évfolyamon működő, már három osztály vonatkozásában. A résztvevők többsége a 7.b osztályból került ki, a 7.a és 7.c osztályokból csak kisebb létszámban jelentkeztek gyerekek. Az osztályfőnökök közül is csak a 7.b osztályfőnöke vállalta fel a feladatot, a másik két kolléga saját gyermekeik felügyeletét nem tudta megoldani, így alakult ki a kísérő nevelők végleges névsora következőképpen:

Dátán Attila intézményvezető-helyettes, Krisztikné Berkes Jolán, Kardosné Gulyás Ildikó s jómagam, mint projektvezető/kapcsolattartó az iskola részéről, Józsa Andrea, intézményvezető-helyettes.

Sajnos a megvalósítást ismét új esemény veszélyeztette, az orosz-ukrán háború, illetve a pályázó Tankerületi Központ és a Csillagösvény Utazási Iroda közötti szükséges, de elhúzódó egyeztetés. Az utazási iroda önköltséget akart bekérni a szülőktől, a gázolajár emelkedésére hivatkozva. Örömkre szolgált, hogy végül a Tankerületi Központ érdekérvényesítésének köszönhetően erre nem került sor. Így a szülők részére csak április közepén, a tavaszi szünet

előtt, április 13-án, viszonylag elég későn tudtunk már biztos tájékoztatást tartani az út programjáról, a szállásokról, az utaztató buszos cégről. A tanulók köre még ebben az időpontban is változott, a korábban említett háborús körülményekre hivatkozva visszaléptek hetedikes tanulók, helyükre 8. osztályos gyerekek léptek.

Az útiokmányok tekintetében is gondjaink adódtak, mert ugyan írásban is többször, de szóban is folyamatosan hangsúlyoztuk az útiokmányok érvényességének szükségét, de több szülő ugyan januárban aláírta a jelentkezését igazoló nyilatkozatot, ennek ellenére erről a fontos és szükséges tényről megfeledkezett, ezért a legutolsó pillanatokban készültek el több gyerek vonatkozásában az érvényes okmányok, mely tény késleltette az utasbiztosítások elkészítését. Sajnos még így is a határnál búcsút kellett vennünk egyik diákunktól, mert lejárt személyi igazolvánnyal engedték el szülei. Tanulság számunkra, hogy nem elég figyelmeztetni a szülőket, be is kell mutatniuk egy hónappal az utazás megkezdése előtt a szükséges okmányokat.

Végleges létszámunk -a négy kísérő nevelőn túl- induláskor 38 tanuló volt, a határnál a fent leírt ok miatt egy tanulótól elbúcsúztunk, maradt 37 gyermek, s sajnos a második nap estéjén haza kellett vitetnünk egy kislányt, mert az orvosok vakbélgyulladás kezdeti jeleit fedezték fel nála, így biztonságosabb volt szülei felügyeletére bízni őt. Ezek szerint a 3-4. napon a tanulók létszáma 36-ra csökkent.

1.2. „Előtanulmányokat folytattunk” - Részletes tájékoztató, tartalmi felkészítés a résztvevő diákok részére

Az osztályfőnökök a tavaszi szünet előtt, osztályfőnöki órák keretében, tájékoztatták tanulóikat a a Határtalanul program céljáról: a határon túli területek megismerésének és az ott élőkkel való kapcsolattartás jelentőségéről. Szerbia térképén beazonosították a meglátogatandó vidéket, városokat, folyókat. Feladatként az utunkba eső városokról, az ott látható nevezetességekről kellett gyűjtőmunkát végezniük.

A tavaszi szünetet követően, április 25-én iskolánk könyvtárában gyűlt össze a csapat, ahol egy prezentáció keretében vettük sorra, részletesen, merre járunk majd, s az egyes helyszínekhez kapcsolódóan osztottam ki feldolgozandó ismeretterjesztő és irodalmi anyagokat, melyekből egy-egy vállalkozó tanulónak fel kellett készülnie, hogy majd utunk során előadja azt. Kaptak például ismeretterjesztő szöveget a szabadkai zsinagógáról, a Városházáról, Jakab és Komor személyéről, Kosztolányi Dezső életrajzot és egy versét, a '44-es emlékmű és a zentai csata történetéről egy-egy ismertetőt, figyelmükbe ajánlottam videókat, például a Than fivérekről vagy az Al-dunai áttörésről. Ezekhez fűztük fel, igazítottuk a gyerekek, tavaszi szünetben gyűjtött anyagait is. A fentiekén túl a nyolcadikos tanulók vállalták, hogy elkészítenek egy prezentációt iskolánkról, az intézményünk életéről, hagyományos eseményeinkről-mindezt a tervezett iskolalátogatás céljával, mintegy bemutatkozásként.

Indulás előtt, április 28-án ismét összegyűltünk a könyvtárban, ahol meghallgattuk a gyerekeket, ki hogy készült fel, megnéztük a PPT-t, meghallgattam, milyen kísérő szöveget

fogalmaztak meg a gyerekek a diavetítéshez. Illetve kiosztottam mindenkinek egy füzetet, amibe jegyzeteket készíthettek az út során, az ott látottakról-hallottakról.

(PowerPoint bemutató, dupla kattintásra indul.)

2. „Irány Szerbia, a Vajdaság!” - A megvalósítás szakasza

2.1. Az utazás

Utaztató (busz):

Avanda Busz Kft. info@avandabusz.hu

49+1+1 fős busz

Kapcsolattartó az iskola részéről:

Józsa Andrea

Kapcsolattartó a Csillagösvény Út. Ir. részéről:

Maróti Kriszta

Honismereti vezető:

Márk Csőke

Szállások: 1-2.éj: Anna Panzió, Zenta

3-4.éj: Dani Diákszálló, Székelykeve

Tervezett iskolalátogatás célpontja: Thurzó Lajos Általános Iskola, Zenta

Nagy sajnálatunkra ez a látogatás nem valósulhatott meg. Egyrészt a járvány miatt Szerbiában nem lehetett iskolákba belépni, de ha ez az akadály nem állt volna fenn sem jártunk volna sikerrel, mert a május elsejét Szerbiában egy hétig tartó munkaszünettel ünneplik, ilyenkor az iskolákban is szünet van.

2.2. „A Délvidék felfedezése” - A programok részletes ismertetése

A program rövid összefoglalása a pályázat alapján:

A Délvidék évszázadokon át szolgált Magyarország és Európa védőbástyájaként. De a várak és vitézek földjén számos a magyarságunk sorsát meghatározó tudósunk és költőnk is napvilágot látott. Az épített örökségünk mellett természeti csodákban is gazdag táj a Délvidék, amely elfeledett kincses ládikaként várja, hogy a magyarság felfedezze magának.

Az ötnapos tematikus út során a tanulók megismerkedtek a magyar szecessziós építészet remekeiben bővelkedő Szabadkával, Paliccsal, a Nándorfehérvári várral, a zentai csatát bemutató múzeummal, a végvárakkal (Szendrő, Galambóc), a csodálatos tiszai és al-dunai vízi világgal. Koszorúztak a Nándorfehérvári várban. Tóthfaluban megtekintették a térség életét bemutató tájházat, majd ellátogattak a Kazán-szorosba.

1.nap: 2022.május 2.

Indulás: 7 óra 20 perc, az iskolához közeli Pizzéria parkolójából

A magyarországi szakaszon velünk utazott Szigeti Attila honismereti vezető, aki a határig mesélt nekünk a Vajdaságról, történelmi, földrajzi vonatkozásokról, az ott élők hagyományőrzéséről, népszokásokról.

A határátlépést követően első megállónk **Palics** volt. Itt csatlakozott a csoporthoz **Csóke Márk** honismereti vezető, aki kedves személyiségevel gyorsan elbűvölt mindannyiunkat, s ami még fontosabb, felkészültsége is lelkiismeretességét, megbízhatóságát támasztotta alá.

A Palicsi-tó partján tettünk egy igen kellemes sétát mely során szecessziós fürdőépületeket, színpompás villákat láthatunk. A tó partján áll a szecessziós vigadó, a női fürdő és a bagolyvár. Sajnálatos, hogy manapság fürdésre nem használható a tó, hiszen Szabadka szennyvizét eresztették bele, s ugyan már tettek lépéseket a tó vizének tisztítására, de ennek jelei még nem láthatók.

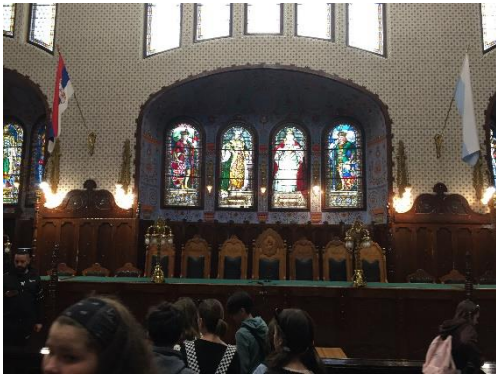
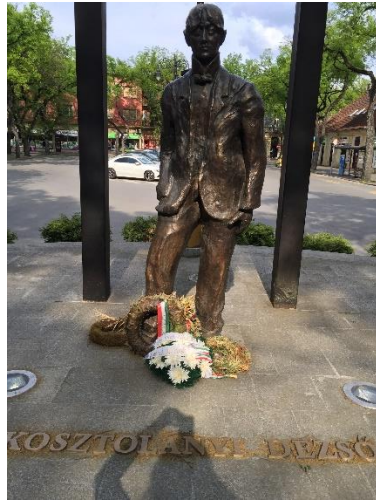

Ezt követően **Szabadka** városában tekintettük meg belülről a magyar szecessziós Városházát, amelynek vitrázsairól nemzeti nagyjaink és királyaink tekintettek vissza ránk. Szabadka város központjában körbe jártuk a zöld és a kék szökőkutakat, Jakab és Komor szobrait, a Szentháromság szobrot, a Kaszinó épületét, a Népszínházat, majd végigsétáltunk a Korzón is, útba ejtve a kaptáros házat. Láthatták tanulóink, hogy az utcanevek mindegyike magyar vonatkozású.

Megcsodáltuk a magyar szecesszió egyik remekművét, a mézeskalács házat, vagyis a Raichle-palotát. Ellátogatunk a felújított szabadkai Zsinagógához, amely Európa második legnagyobb zsinagógája, de sajnos ezt csak kívülről csodálhattuk meg. Végül Kosztolányi Dezső szobránál egy tanulóink elmondta mit tud Kosztolányi Dezső életéről, munkásságáról, egy másik tanítványunk pedig egy Kosztolányi verssel emlékezett meg róla. Természetesen tiszteletünk jeleként elhelyeztük koszorúnkat is a nagy író, költő szobránál.

Szabadkán tisztelegtünk a délvidéki magyarság siratófalánál, a '44-es magyar emlékmű előtt.

A város látványosságait követően **Tóthfalun** mélyíthették el a gyerekek történelmi és földrajzi ismereteiket, a Mini-Délvidék makett-és szoborparkban.

Este 7 óra körül foglaltuk el szállásunkat, amit a gyerekek már nagyon vártak. Az Anna Panzió három házzal, de egy átjárható, csodálatosan szép, közös udvarral rendelkezik. Tanulóinkkal együtt két éjszakát töltöttünk itt, egy nagyon kedves, vendégszerető, családias környezetben. Hálásak vagyunk vendéglátóink segítőkészségéért, akik az egyik kislány panaszai okán, orvosi segítséget is biztosítottak számunkra. Minden reggel és este mosolygósan fogadtak minket, és finomabbnál finomabb falatokkal halmozták el csapatunkat. Jó, hogy ilyen módon is megtapasztalhatták diákjaink: a határon túl élő magyarság honfitársként bánt velünk.

2.nap: 2022.május 3.

Napunk első fele a zentai csata jegyében telt. Először a zentai Városházát csodáltuk meg, melynek tornyában egy érdekes előadást hallhattunk a csata történeti körülményeiről, lefolyásáról, a győzelem jelentőségéről. Mindeközben megtekintettük a csata makettjét, tárgyakat, melyeket a helyszínen tártak fel.

Innen a Tisza partra vezetett utunk, ahol séta közben csodálhattuk a folyót, hallhattuk, hogy a helyi lakosok felváltva használják a nyelvet, de többnyire magyar nyelven folyik a társalgásuk.

A sétaút végén elhelyeztük koszorúnkat a folyó parton emelt emlékhelyen, a zentai csata hőseire emlékezve. Visszafelé ismét koszorúztunk, szintén a Tisza partján felállított '44-es emlékműnél. Ezek után a gyerekek megkóstolták a helyi specialitásokat, illetve ajándékokat vásároltak szüleiknek-a honismereti vezető javaslatának megfelelően igyekeztek olyan finomságokat venni, ami kifejezetten csak itt, a Vajdaságban kapható.

Következő állomásunk a beodrai gőzgép, traktor és oldtimer múzeum volt, ahol igazi kincsekre lelhattunk-persze elsősorban mi, felnőttek, hiszen gyerekkorunk tárgyaival, emlékeivel szembesülhattunk. De tanítványaink is érdeklődve hallgatták meséinket, vezetőnk előadását a múzeum kialakulásáról, fejlődéséről. Útközben a buszon tanulóink az aktuálisan meglátogatandó helyről elmondták/felolvasták azokat az ismertetőket, melyekről vállalták a felkészülést.

A Tiszát átlépve, a bánsági puszta közepén egy szakrális helyszínre érkeztünk, hogy megcsodálhassuk a bazilika szerű aracsai pusztatemplommal. Erről is hallhattak tanulóink egyik társuktól útból a csoda felé egy rövid ismertetőt, amit természetesen honismereti vezetőnk előadása bővített ki.

Törökbecsén megkoszorúztuk gróf Leiningen-Westwrburg Károly emlékművét, aki a felesége révén lett törökbecsei nagybirtokos.

Miután a Than fivérek munkásságáról meghallgattuk a témából felkészült diákunkat, belépve az emlékházba az ottani idegenvezető ismertetett meg minket részletesen Than Mór-

festészet -és Than Károly - kémiaoktatás- maradandó alkotó tevékenységével. Ezt követően pedig birtokba vették a gyerekek az emlékházban található interaktív parkot, melyben 28 tudományos interaktív játék és eszköz kapott helyett. Mi felnőttek is nagyon élveztük a játékokat, így a gyerekek igazi játék-paradicsomban érezhették magukat.

A játékoktól fellelkesülve mentünk el megtekinteni a Türr István-zsilipet, ott, ahol a Duna vize torkollik a Tiszába a Ferenc-csatornánál. E vízszabályozó művek tervezésében maga Gustave Eiffel is részt vett- hallhattuk honismereti vezetőnkől és egyik diákunktól. Érdekes volt látni a két folyó egybefolyását, hiszen látható volt a víz színén „találkozásuk” helyszíne.

Este élményekkel telve érkeztünk szállásunkra, ahol a finom vacsora után a gyerekek felszabadultan futkostak a házak és a különböző szobatársaságok között, azonban a nap folyamán történelekről el kellett készíteniük jegyzeteiket, ahogy első este is. Nagyon kötelességtudóan hozták füzeteket ellenőrzésre, s ki fanyalogva, ki bólogatva fogadta kritikai megjegyzésemet írásukat illetően. Volt, akinek újra fogalmazást javasoltam, de volt, aki szépen, rajzokkal is dokumentálta mindazt, amiben része volt aznap. Mindezt nem gonoszságom jeleként kértem tőlük, hanem egyrészt a felkészülés részeként, az iskolánk tagjai

részére tervezett bemutatóhoz, másrészt mert sok éves tapasztalat, hogy a gyerekek hazatérve egy táborból egy rövid „jó volt” kifejezéssel számolnak be szüleiknek élményeikről. Szerettük volna a kedves szülőket is ily módon alapos információhoz juttatni. Örömmel számolhatok be róla: SIKERÜLT!

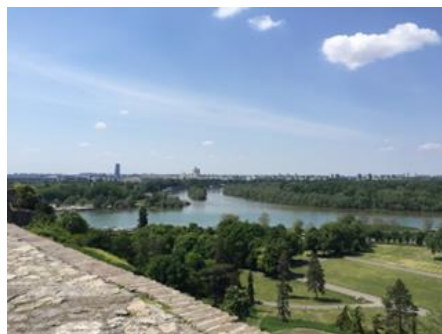
3. nap: 2022. május 4.

Reggel elbúcsúztunk vendéglátóinktól, kedvességüket könyv ajándékkal, a vendégkönyvbe írt méltatással, valamint hálával telt szavakkal köszöntük meg.

Egy, az eddig megszokottól hosszabb úton-4 óra időtartamban- jutottunk el Belgrádba, Nándorfehérvár várához. Itt **Szőke Eleonóra** honismereti vezető volt az, aki kedvesen, energikusan vezetett be minket a történelmi események sodrába, irányított minket végig a vár részein, azokon a helyszíneken, ahol Hunyadi János és Kapisztrán lába is koptatta a köveket. Láthattuk a Duna és Száva összefolyását is.

Később sajnáltuk, hogy nem itt, a várban található emlékkőnél helyeztük el koszorúnkat, Hunyadi előtt tisztelegve, mert Hunyadi János szobrához szántuk elhelyezni koszorúnkat, viszont ezt a szobrot mindannyian méltatlannak találtuk egy ilyen hős személyhez. Mintha inkább Hunyadi kifigurázása lett volna az alkotó célja. Így lemaradtunk a várbéli lehetőségről.

Viszont a várbéli emlékhelynél közösen elénekeltük a magyar Himnusz:

A várlátogatás után kaptunk egy kis szabadidőt, s a ma ifjúságára igen jellemzően, felszabadultan léptek be a várhoz közeli Plazába gyermekeink. A szabadidőt követően mentünk el busszal Belgrád túlfelébe, Zimonyba. Itt koszorúztuk meg a sokak által vitatott Hunyadi szobrot, majd Zimony csodás kis utcáin, a monarchiabeli házak között kaptattunk fel a zimonyi, milleniumi toronyhoz, Hunyadi János halálának helyszínére.

Este 6 órakor értünk Székelykevére, a legutolsó magyarlakta szerb településre, ahol a következő két éjszakára szállásoltak el minket. Sajnos a **Dani Diákszálló** tulajdonosa csak, mondjuk úgy, hogy fővállalkozóként vállalkozott elszállásunkra, mert kiderült egyikünk sem itt, ezen a helyszínen tölti az éjszakákat. Négy különböző házhoz, ráadásul egymástól távollévő házakhoz kellett elosztanunk a gyerekeket, de mivel az ágyszám kevesebb volt az ígértnél, így volt olyan ház, ahova helyszűke miatt nem tudtam pedagógus felügyeletet biztosítani. S amikor ezt szóvá tettem, megnyugtattak, hogy ha bármi gondjuk lenne a gyerekeknek ezen a helyszínen, rögtön értesítenek telefonon. Szerencsére erre nem került sor, de felháborított a panzió tulajdonos hozzáállása, ő csak arra hivatkozott, hogy túl sok csoportja érkezett, s így tudta a helyzetet megoldani. A vacsorák a Dani Diákszállón zajlottak, de az ételallergiások részére is csak külön figyelmeztetés után szolgálták fel a nekik megfelelő étkeket.

Mindezt természetesen jeleztem az utazási iroda felé.

Az igazsághoz hűen el kell mondanom, hogy maguk a háziak, mind a négy helyszínen borzasztó kedvesen, vendégszerető módon fogadtak minket, s a reggelik során, valamint a vacsorákat követően finomságokkal halmoztak el minket.

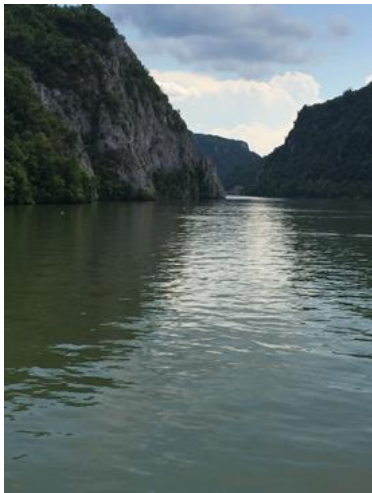
4. nap-2022.május 5.

Ezen a napon utaztunk a legtöbbet, hiszen úticélunk a Vaskapu- szoros Kis-Kazán szakasza volt, ahol egy sétahajókázás várt minket.

Útközben megálltunk Szendrő váránál, s bár a vár belső része is programunk alkotóeleme volt, ezt az idő szorítása miatt kihagytuk. nagyon örültünk, hogy láthattuk a négy folyó-Duna, Tisza, Dráva, Száva- összefolyását is. Ugyancsak kívülről csodáltuk meg utunk során Galambóc várát. E várhoz kapcsolódóan mondta el egyik tanulónk Arany János Rozgonyiné című balladáját, hisz „Röpke szellő” itt „lebegtette tengerzöld ruháját” Rozgonyi Cecíliának, ahogy ezt a balladában olvashatjuk, hallhattuk. A babakáj szikla legendáját én olvastam fel a gyerekeknek, útközben.

A sétahajón nagyon jól éreztük magunkat, lenyűgöző volt a táj: a folyó, s a körülöttünk lévő hegyek mindenkit elbűvöltek. Ha látnivaló közelébe érkeztünk- Traianus császár táblája, Decebál szobor, Baross tábla, Széchenyi tábla, ...-, a hajó lelassított, hogy alaposan meg tudjuk nézni azt. A gyerekek jókat beszélgethettek, bolondoztak, e gyönyörű vidéken ringatózva. Úgyhogy mindannyian -a tanulók nevében is mondhatom/írhatom- nagyon hálásak vagyunk azért, hogy ennek az élménynek is részesei lehettünk.

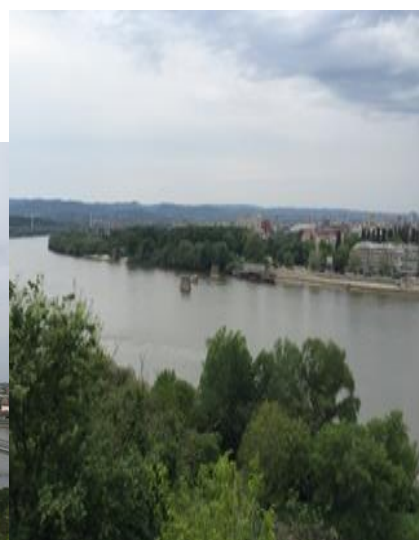
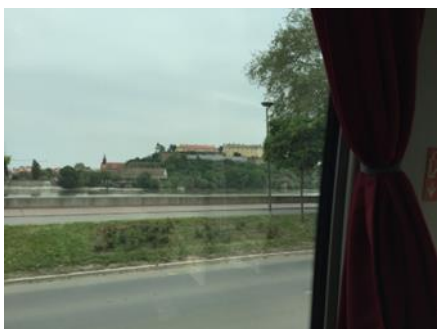

Esténként, vacsora után, a mi szállásunkon lévő gyerekekkel egy, az önismeretet és egymás mélyebb megismerését elősegítő játékkal zártuk napjainkat itt, Székelykevé.

5.nap: 2022.május 6.

Reggel búcsút mondtunk, ki-ki a maga szállásadójának, megköszönve kedves vendéglátásukat. A program utolsó helyszíne a Pétervárad erődítmény volt, ahonnan jó rálátásunk nyílt Újvidékre. Sajnos, bár jó ideig várakoztunk, az erődítmény kazamatáiba nem jutottunk le, mert elvileg leltározás folyt, de egy másik csoportot mégis beengedtek, őket kellett volna megvárunk, arra viszont nem jutott több idő a várakozással töltött másfél órát követően. A „részeges óra” történetét már Tóthfalun az Mini-Délvidék makettparkban olvasta kolléganőm,

de a gyerekek csak itt hallgatták meg az ő előadásában. Mindenesetre az óra tövéből gyönyörű kilátás nyílt Újvidékre, ez valamelyest kárpótolt minket az elmaradt programért.

A határátkelés kicsit hosszadalmas volt, de az ígért 19 órai érkezéshez képest csak keveset késtünk, mert fél nyolckor már magukhoz ölelhatték gyermekeiket a kedves szülők.

3.” Merre jártunk? Mit láttunk? Élményeink...”- Értékelő szakasz

Élményekben gazdagon tértünk vissza az iskolába, ahol a gyerekek itthon maradt osztálytársaiknak lelkesen számoltak be kirándulásunkról.

Már útban hazafelé, a buszon, kollégám Dátán Attila meghirdetett egy fotópályázatot a résztvevő tanulók körében, hiszen utunk során szorgosan fényképeztek/videóztak tanítványaink. Az érkezésünket követő héten az intézmény több pontján is elhelyezett plakátokkal nyomatékosította a felhívást, mert szándékunkban állt a beérkező fényképekből egy fotókiállítást rendezni.

A jegyzetfüzeteket ugyan hazavitték a gyermekek, hogy szüleik részére részletes beszámolót tarthassanak, de hétfőn, az első tanítási napra behozták nekem, áttekintésre. A füzetekben található jegyzetek részletességétől függően, 2022. május 19-én, ismét a könyvtárban összegyűlve, részletesen megbeszéltük, hogy a látott nevezetességekről, városokról, szállásokról ki tud/ki jegyzett meg többet, azzal a nemes céllal, hogy az iskola teljes közönsége számára tartunk egy képes útibeszmólót.

A fotópályázatra folyamatosan érkeztek be a fényképek, kisebb-nagyobb szünetekkel, melynek oka talán az, hogy a sok-sok fotóból a legmegfelelőbbek kiválasztása okozta a legnagyobb nehézséget tanulóink számára. De igen szép és gazdag anyag gyűlt össze a tervezett kiállításhoz.

A képes bemutatót/prezentációt két nyolcadikos kislánnyal készítettük el, ehhez a képeket a célszerűen választottuk ki, hogy illeszkedjenek a szöveges beszámolókhöz.

Még három alkalommal-minden csütörtökön- találkoztunk a könyvtárban, ezek közül egyszer csak az egyénileg szereplőkkel, a többi alkalommal teljes létszámban, mert előadásunkat egy közös dallal akartuk lezárni. Egy dallal, amit a buszon tanultunk meg honismereti vezetőnk és a buszsofőrünk, Móra Szabolcs segítségével. A dal szövegét munkám végén mellékelem.

Műsorunkkal sajnos nem készültünk el június 3-ra, hogy a Nemzeti Összetartozás Napja alkalmából akkor adjuk elő, viszont június 13-án, amikor déli 12-kor az iskola teljes népessége előtt megtartottuk előadásunkat, első mondataimmal erre a gyásszal teli eseményre emlékeztettem tanítványainkat. Utalva arra a természetes tényre, hogy a Határtalanul pályázat lényege éppen abban áll, hogy az elcsatolt területeket, az ott élőket megismerjék, az anyaföldhöz való ragaszkodást megtapasztalják.

Határtalanul

Vajdaságban jártunk

(PowerPoint bemutató, dupla kattintásra indul.)

A fotókiállítást Dátán Attila kollégám rendezte, egy érdekes feladattal fűszerezve azt. Kérte az iskola tanulóközösségét, hogy adjanak a képek elnevezésére javaslatokat, s ezeket egy, a kiállításon elhelyezett dobozba dobják. Sajnos a tanév végéhez közeledve erre csak kevés javaslat érkezett, de a következő tanév elején ismét felhívjuk a gyerekek figyelmét erre a feladatra/lehetőségre.

Az előadás után, a könyvtárban csokikkal díjaztuk a buszos vetélkedő nyerteseit, a szereplő diákokat, értékeltük a fotópályázaton résztvevők munkáit. Különböző kategóriákban hirdettünk eredményt: „legszellemesebb fotó”; „legjobb kompozíció”; „a határtalanságot legjobban kifejező fotó”; „a legvarázslatosabb kép”; „a legjobb szociofotó”; „a legerősebb színhatású fotó”; „a legjobb megörökítés; ez utóbbi díj, az egyik kislány füzetében készült rajzokról szól.

Hangsúlyoztuk a program jelentőségét, a tanulók viselkedését méltatva, majd Dátán tanár úr lepett meg minket egy zenei kísérettel ellátott diasorozattal, ami méltó befejezése volt közös programunknak.

HATÁRTALANUL

2022. MÁJUS 2-7. DÉLVIDÉK, SZERBIA

(PowerPoint bemutató, dupla kattintásra indul.)

Összegzés

A pályázatunkban leírtakat, az iskolalátogatás kivételével, teljesítettük. Az út előtt tartottam hetedikes diákjaink hozzáállásától, de így még nagyszerűbb volt látni, érezni, hogy milyen erővel hatottak rájuk az úton tapasztaltak. Már az előkészületek során érdeklődéssel figyeltek a program céljainak ismertetésére, szokatlan lelkesedéssel vállalkoztak gyűjtőmunkára, előadásokra, a helyszíneken/szállásokon kulturált viselkedésükkel méltó képviselőik voltak anyaországban élőknek. Izgalommal telve vettek részt a buszon rendezett vetélkedőn, melyet honismereti vezetőnk állított össze részükre, s csoportok versengtek a legjobb teljesítményért. A füzetekben, ha eleinte nem is, de az idő múltával érzéseiket is megfogalmazták egy-egy tevékenység/látnivaló kapcsán. Bizton állítom, hogy a gyerekek magyarságtudata megerősödött az utazás során. A Vajdaság, kedves kisvárosaival, gyönyörű épületeivel, természeti csodáival, s nem utolsósorban történelmi emlékeivel méltán bűvölte el diákjainkat.

Segítő támogatásáért köszönetet mondunk

- **Kovács Katalin Tankerületi Igazgató Asszonynak,**
- **a Határtalanul program koordinációjában részt vett tankerületi dolgozóknak,**
- **a Budapest XVI. Kerületi Móra Ferenc Általános Iskola Intézményvezető Asszonyának**
- **a nevelőtestület tagjainak, akik a kísérő nevelők helyettesítéséről gondoskodtak**
- **kiemelten a Magyar Államnak, a pályázati lehetőségért.**

Budapest, 2022.június 27.

Józsa Andrea
kapcsolattartó, projektvezető

Melléklet

Egy vajdasági dal szövege:

Kalász, kalász, árva magyar kalász, miért csorog a könny, a búzaszemeken (2x)

Szeged felől süvít a szél,

Árva magyaroknak keserű a kenyér

Kalász, kalász, árva magyar kalász, miért csorog a könny, a búzaszemeken. (2x)

Fenyő, fenyő, jaj de magas fenyő, lengeti a szél, ott fenn a hegyeken (2x)

Tisza vizét a Duna issza,

Adjatok a magyaroknak mindent vissza

Fenyő, fenyő, jaj de magas fenyő, lengeti a szél, ott fenn a hegyeken.